

Вяра

Как да си спасим душата

Трябва да се има в предвид, че съветите на Светото Писание и на светите отци за успешна борба в спасението на душата са дадени във

времена, когато понятия като чест, достойнство, морал, мъжка дума, уважение към възрастни, вяност към семейство, род и родина, съхраняване на целомъдрието до брака, строго възпитание на децата, милосърдие, скромност, трудолюбие и взаимопомощ са били изпълнени със смисъл, дори и в езическите общества. Сами може да прецените колко повече тези безценни слова важат за нашия съвременен, глобализиран, технологичен свят, в който слугите на лукавия вече открито и целенасочено сриват посочените изконни човешки ценности, за да добият власт, ако може и над всяка душа. (След материала има препратки към друга спасителна информация).

“ако искаш да бъдеш съвършен, иди, продай имота си, и раздай на сиромаси; и ще имаш съкровище на небето; па дойди и върви след Мене” (Мат. 19:21).

„14. Не се впрягайте заедно с неверните; защото какво общуване има между правда и беззаконие? Какво общо има

между светлина и тъмнина?

15. Какво съгласие може да има между Христа и Велиара?
Или какво общо има верният с неверния?

16. Каква прилика между Божия храм и идолите? Защото вие сте храм на живия Бог, както е казал Бог: "ще се поселя в тях и ще ходя между тях; ще им бъда Бог, а те ще бъдат Мой народ".

17. "Затова излезте из средата им и се отделете, казва Господ, и до нечисто се не допирайте, и Аз ще ви приема";

18. "и ще ви бъда Отец, а вие ще бъдете Мои синове и дъщери", казва Господ Вседържител."

(2Кор. 6)

„8. далеч бих се отстранил и бих останал в пустинята;

9. побързал бих да се скрия от вятъра и бурята.“

(Псалом 54)

"Желая по-добре да бъда при прага на Божия дом, отколкото да живея в шатрите на нечестията."

(Псалом 80:11)

„- Който служи на Единия, Жив и Истинен Бог, никак няма да се съгласи да живее с идолопоклонници и злодеи. Затова и аз пожелах по-добре да живея със зверовете в пустинята, отколкото с вас в селищата на грешниците."

15.09 по еретическия, † 02 септември по православния календар - Св. мъченик Мамант Кесарийски

- Тъй като съм християнин, не мога да живея в града заедно с неверниците и затова отидох в пустинята, защото по-добре е да бъда сред животни, отколкото сред зли хора, врагове на моя Господ Иисус Христос. Имам за пример житието на други християни - на светите отци, които са оставили света и живеят в пустинята, и се старая да им подражавам, доколкото мога.

02.10 по светския, † 19 септември по православния календар - Св. мъченик Зосима Пустинник († нач. IV)

„В Константинопол Йоан бе обграден с много внимание и почести. Но всичко това само отегчаваше неговата смирена душа. Друго желаше той. Възлюбил Бога и тишината на уединението, младият юноша искаше да служи на Господа в безмълвие, свободен от суетните светски грижи, и се молеше на Всевишния да устрои така неговия живот...

- Да, аз съм, грешният и недостоеен раб на твоя светиня. Когато видях, че всичко в този свят е суетно, аз го презрях заради Бога и го оставих. Затова много те моля и прося от теб да ме пуснеш на същото смирено служение, което си ми дал отначало - да паса козите, за да не би царят да узнае че съм тук и да ме грабне насила от това пристанище на спасението.“

14.10 по светския - †01 октомври по църковния календар - Св. преподобни Йоан Кукузел

„Оттогава тя напълно промени живота си: започна да страни от неверниците - Божиите врагове, гнусеше се от делата им, гледаше доколкото може да не влиза в разговори с тях и бягаше от всякакви гощавки, увеселения и нечисти светски наслади. Също и

с мъжа си не искаше да има плътско общение: заради това той изпитваше голяма мъка и многократно се опитваше да я принуди да постъпва според неговото желание, но не успя да я склони, и помоли цар Муздий да изпрати царица Тертиана при неговата жена за да я увещае да не се гнуси от съпружеското

общение. (Царицата Тертиана и Мигдония, жената на Каризий, бяха сестри.) И тъй, царицата отиде при Мигдония, своята сестра, и я попита защо не се подчинява на мъжа си.

- Затова - отвърна и тя, - понеже е поганец и враг Божий. А аз съм рабиня на единия истински Бог Иисус Христос и не желая да бъда осквернена от човек неверник и нечист.“

09.10 по светския, †06 октомври по православния календар - Свети апостол Тома

„Господ благоволи да отдели благочестивия Аврам, Своя избраник, от развратената среда на идолопоклонниците. Веднъж Бог му се яви и му каза:

- Излез от твоята земя, от твоя род и от дома на баща си, и иди в земята, която ще ти покажа. Аз ще произведа от тебе голям народ, ще те благословя и ще прославя името ти.“

„- Спасявай душата си! Не поглеждай назад и никъде не се спирай по тази равнина. Бягай в планината, за да не погинеш!“ - „Но Авраам продължаваше да живее като странник и никъде не се установяваше за постоянно.“

22.10 по светския, †09 октомври по православния

календар - Св. праведен праотец Авраам и неговия племенник Лот. Св. апостол Яков Алфеев - от дванадесетте апостоли

„Разбрали суетата и непостоянството на света, "защото е преходен образът на този свят" (1Кор.7:31), те оставили всичко, отишли в Лаврата на свети Сава“

24.10 по светския, 11 октомври по православния календар - Св. преподобни Теофан Изповедник, епископ НикеЙски - Начертаний, съставител на канони († 847)

„Още от млада възраст той възлюби пустинническото житие и избяга от съжителство с хората, сквернящи душите си чрез плътски страсти.“

10.11 по светския, †28 октомври по православния календар - Св. преподобни Стефан Саваит

„От това време в Награн процъфтявало благочестието, възраствало християнското учение, увеличил се броят на монашествуващите, устроили се манастири, във всички съсловия се съхранявало целомъдрието, а верните преуспявали и се усъвършенствали в добродетелите. Те не разрешавали да живее между тях нито един иноверец: нито елин, нито иудеин, нито еретик. А самите те, като деца на една майка - Съборната Апостолска Църква, пребъдвали във всяко благочестие и чистота.“

06.11 по светския, †24 октомври по православния календар - Св. мъченик Арета и пострадалите с него

„- Епистима! Знаеш ли защо не те поздравявам с целувка? Тя отговорила:

- Не зная, господарю мой, и много скърбя за това. Галактион казал:

- Тъй като ти не си християнка и си осквернена от нечистотата на езическата вяра, аз не искам да се докосвам до твоята нечистота, за да не оскърбя Божия Дух. Но ако искаш да спечелиш моята любов, отречи се от идолите, повярвай в Бога, в Когото вярвам аз, и приеми свето Кръщение. Тогава аз ще ти давам целование, ще те обичам като самия себе си, ще те нарека моя съпруга и ние до края ще живеем неразлъчно в любов.“

18.11 по светския, †5 ноември по православния календар - Св. апостоли Патров, Ерм, Лина, Гаий, Филолог, Галактион и Епистима

„Според указа вярващите в Христа навсякъде били принуждавани да извършат идолски жертвоприношения.

Тогава блаженият Мина, като не желаел да гледа това бедствие и почитането на бездушните идоли, оставил воинското си звание и се оттеглил в планините, в пустинни места. Той сметнал, че е по-добре да живее със зверовете, отколкото с хора, които не познават Бога. Свети Мина дълго време се скитал в планините и пустините, поучавайки се в Божия Закон, с пост и молитва очиствайки душата си и служейки ден и нощ на Единия Истински Бог. Така изминало доста дълго време...

- Наистина ли си бил воин, както казват за тебе?- попитал князът.

Светецът отговорил:

- Да, наистина бях воин и служех в този град, но като видях нечестията на хората, прелъстени от бесовете и покланящи се на идолите, а не на Истинския Бог, оставих воинската служба и напуснах града, за да не бъда участник в беззаконието и гибелта на тези хора. До днес се скитах в пустинята, като

избягвах да общувам с нечестивите и враговете на моя Бог. Но като чух, че сте устроили нечестив празник, пламнах от ревност по моя Бог и дойдох да изоблича вашата слепота и да ви проповядвам Единия Истински Бог, Който е създал със словото Си небето и земята и владее Вселената.“

24.11 по светския - †11 ноември по църковния календар Св. великомъченик Мина

„Той оставил воинската служба, дрехата и пояса си, взел двамина другари, които имали същата ревност към Христа, отдалечил се от общение с хората и се посветил на служение на Единия Бог... Лонгин напуснал града и заживял в селото на баща си, прекарвайки дните си в безмълвие и молитви.“

29.10 по еретическия, †16 октомври по православния календар - Свети мъченик Лонгин Стотник

„Той водел богоугоден и добродетелен живот, но пороците, господстващи в царския двор, го накарали да се замисли за своето спасение и да остави света. Като познал цялата суетност на този свят, който целият лежи в зло, проникнат от убеждението, че в него няма нищо постоянно, нищо вечно и справедливо, а всичко е извратено и изпълнено с неправда, Нил се устремил към тесния, но спасителен път, който води във вечния живот, изпълнен с истинско и неизменно веселие и безконечно блаженство.“

25.11 по светския - †12 ноември по църковния календар Св. преподобни Нил Синайски, постник. Св. Иоан Милостиви, патриарх Александрийски. Св. преподобни Нил Мироточиви, Атонски

„близо до град Едеса живеели в уединение като в тих пристан двама благочестиви и добродетелни мъже - Гурий и Самон. Възпитани в този град, те не пожелали да живеят в него заради суетата и беззаконията му, а го напуснали и като се отстранили от нечестивите хора, се устремили към Единия Бог, вярвайки в Него и усърдно служейки Му ден и нощ. И не просто сами неотклонно работели за Господа, но наставлявали в това, когото можели, като отвръщали от безбожното идолопоклонство и довеждали при истинския Бог много езичници.“

28.11 по светския, 15 ноември по православния календар - Започва Рождественският пост, Св. мъченици Гурий, Самон и Авив. Св. Паусий Величовски

„Неокесарийските граждани и всички, които го познавали, виждали голямата му премъдрост и искали да бъде на почит сред тях, като приеме задълженията на съдия и градоначалник. Но той избягвал гордостта, празната човешка слава и онези многобройни мрежи, с които врагът оплита света. Затова оставил родния си град и се заселил в пустинята, живеел в пълно уединение, само заради Единия Бог, а какви били подвизите и трудовете му, знае само Онзи, Който "е създал сърцата и вниква във всички техни дела" (Пс. 32:15).“

30.11 по светския, †17 ноември по православния календар - Св. Григорий Чудотворец, епископ Неокесарийски

„Не след дълго чичовците на блажения Сава се помирили

помежду си, дошли при него в манастира и започнали да го съблазняват, като го съветвали да излезе от манастира, да си вземе жена и да отиде да живее в имението на баща си. Но той, като желаел да остане в Божия дом, а не да живее в шатрите на грешниците, и обичайки манастирския живот повече от мирския, не послушал своите чичовци и отхвърлил съблазнителното им предложение и сам започнал да се подвизава с още по-голямо усърдие, умъртвявайки тялото си с трудове и въздържание и подчинявайки го на духа...

Свети Сава се грижел в лаврата да има всичко необходимо, за да не бъдат принудени братята да излизат в света и да се докосват до мирския метеж и суета.“

18.12 по еретическия, †5 декември по православния календар - Св. преподобни Сава Освещени

„Молитвените домове били разрушавани от ръцете на нечестивите, светите олтари били събаряни и не се извършвало никакво приношение, нито кадивна жертва, нито имало място, където би могло да се извърши божествената служба. Всичко било обхванато от унии като от някакъв тъмен облак. Божиите служители били изгонвани от храмовете, всяко благочестиво събрание преминавало в ужас, а демоните ликували, осквернявайки вселената с дима и кръвта на жертвите.

Виждайки това бедствие, Гордий решил доброволно да напусне града. Той свалил от себе си воинския пояс и като оставил своето богатство, роднини, приятели, слуги, житейските удобства и всичко, което е желано за човеците, обичащи света и неговите наслади, отишъл в необитаема и недостъпна за хората пустиня, като счел за по-приятен живота със зверовете, отколкото общението с идолопоклонниците. Той подражавал на светия пророк Илия, който като видял как народът служи на сидонските кумири, се отстранил на

планината Хорив, влязъл в пещерата, търсейки Бога, Когото и видял, доколкото Той може да бъде видян от човешко око. Такъв бил и този Гордий, който бягал от градските вълнения, от шума на тържищата, от високомерието на чиновниците, от съдилищата, от клеветниците продаващи, кувачи, кълнящи се, лъжещи, сквернословещи, който бягал от игрите и остроумието и от неприличната градска веселост, тъй като имал чист слух, чисти очи и преди всичко чисто сърце, което можело да вижда Бога. Той се сподобил с Божествените откровения и познал великите тайни "не от човеци, нито чрез човек", но имайки велик Учител Духа на истината. Като преминал оттук към размисъл за живота колко е безполезен и кратък, и подобен на съновидение и сянка, той пожелал с всичките си душевни сили вечния живот на небесата и като силен борец започнал да се готви за борба чрез поста, бдението, молитвата и поучаването в словото Божие. А с особено нетърпение той очаквал този ден, в който целият град трябвало да участва в празника на скверния бог Марс, или по-точно на демона, обичащ войната. Когато денят настъпил, целият народ се стекъл в цирка, за да гледа конските надбягвания. Всички се разположили по високите места. В града тогава не бил останал никой. Между зрителите, които гледали бързия бяг на конете и се забавлявали от изкуството на колесничарите, имало и много християни, които живеели в безгрижие и не се били отстранили от празното сбирнище. В този ден робите били освобождавани от работа и също се събирали там, децата бързали от училищата да дойдат тук, където присъствали и много блудни и безсрамни жени."

16.01 по светския - 03 януари по църковния календар - Св. мъченик Гордий

„... много от вярващите, боящи се от нетърпимите мъчения, напускали града, оставяйки жилище и имущество; бягайки, те се криели по гори и пустини, за да съхранят неповредена

светата вярата в Христа, предпочитайки да живеят със зверове, отколкото с нечестиви идолопоклонници.

Привикнал от детинство на пустинно безмълвие, той се стараел да се отделя от хорската суета: обичайки уединението, той прекарвал по – голямата част от живота си в горите и пустините, предавайки се на богомислие.“

23.03 по светския - 10 март по църковния календар - Страдание на светите мъченици Кодрат и другите с него

„Разбрал суетността на бързо преминаващите светски блага, той решил да се отрече от тях за да получи вечните блага...

- Боже, - говорил той, - Ти който си ме спасявал от деня на моето раждане, спаси ме и сега от суетния светски живот и ме удостой на Страшния Съд да седна от дясната Ти страна с всички, които са Ти благоугодили.“

30.03 по светския - 17 март по църковния календар - свети Алексей, човек Божий

„Презирайки заради Бога този свят и неговите похоти, блажени Атанасий напуснал тайно родителския си дом и избягал в един манастир, желаейки да започне иночески подвизи; Но неговия баща, узнавайки за това, с ярост влязъл в манастира, взел сина си,.. съблякъл от него манастирските дрехи, и обличайки го в светли и скъпи одежди, насила го отвел у дома.

- Татко – казал му детето, – нима мислиш, че с тези скъпи дрехи ще ме заставиш да изменя своето намерение, след като целия свят ме отвращава. „защото каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си? Или какъв откуп ще даде човек за душата си?" (Мат. 16:26).

Баща му го затворил в отделна част от къщата и всячески се старал да всели в душата му любов към света. Но той, от любов към Бога, побеждавайки синовната си привързаност и пристрастието към суетния свят, свлякъл от себе си скъпите дрехи, с които го облекли и ги накъсал на малки части... Тази постъпка довела бащата на блажения Атанасий до голяма ярост и той немилостиво го бил...

Детето казало:

- Даже на късове да ме накъса баща ми, няма да ме отвърне от любовта към Бога и от моето намерение“

16.04 по светския - 03 април по православния календар - Свети преподобни Никита изповедник

„Арсений, преизпълнен със скръб и страх, започнал отново със сълзи да се моли на Бога Той да го настави на път спасителен.

Вечерта, по време на молитва, той чул глас свише, който му казал: „АРСЕНИЙ! БЯГАЙ ОТ ХОРАТА, И ЩЕ СЕ СПАСИШ“ ...

Веднъж, когато се молил казал:

- Господи, научи ме как да се спася!

В отговор на това се чул глас от небето:

- Арсений! КРИЙ СЕ ОТ ХОРАТА И ПРЕБИВАВАЙ В МЪЛЧАНИЕ; ТОВА Е КОРЕН НА ДОБРОДЕТЕЛИТЕ...

Един път авва Марк го питал:

- Защо ти, честни отче се отделяш от нас?

Арсений му отвърнал:

- Бог знае, че ви обичам, но не мога да пребивавам едновременно с Него и с хората, защото въпреки, че на небето има много висши сили, - хиляди и десетки хиляди, - но всички те имат една воля и затова единодушно славят Бога; но на земята има много воли човешки, и във всеки човек има свои мисли; всеки от нас има различни намерения и помисли, и затова не мога, оставяйки Бога, да живея с хората.

Стремейки се колкото се може повече да се доближи до Бога, Арсений всячески се отделял от хората, така че не желаел никой да вижда или да знае за него;..“

***21.05 по светския - 08 май по православния календар
- Свети Арсений Велики***

„... Душата:

- Скърбя непоносимо, никъде не намирам радост... Не мога да гледам на света, изпълнен с непрекъснати съблазни, лъжи, душегубство,.. За какво ми е да гледам света, за какво ми е да любопитствам за него, подробно да го изучавам или да се привързвам към него, КОГАТ АЗ СЪМ САМО КРАТКОВРЕМЕННА СТРАНИЦА В СВЕТА. НЕПРЕМЕННО ЩЕ ГО ОСТАВЯ И НЕ ЗНАЯ КОГА ЩЕ СТАНЕ ТОВА. ВСЕКИ ДЕН, ВСЕКИ ЧАС ТРЯБВА ДА БЪДА ГОТОВА ЗА ПРИЗИВА НА ВЕЧНОСТТА. Колкото и продължително да е моето скитане по пустинята на света, то е нищожно пред неизменната вечност,

пред която са равни и часовете, и дните, и годините, и столетията... „Земята и всички неща по нея ще изгорят“ (Втор. Пет. 3:10).

Ще изгорят тези дела - пътищата на падение и отхвърляне на хората...

НЕ ИСКАМ ДА БЪДА СРЕД СВЕТА. НЕ ИСКАМ ДА МУ СЕ ПОДЧИНЯВАМ. НЕ ИСКАМ ДА ПРИЕМАМ КАКВОТО И ДА Е УЧАСТИЕ В СЛУЖЕНИЕТО МУ. НЕ ИСКАМ ДАЖЕ ДА ГО ВИДЯ.

Но той отвсякъде ме преследва. Насила навлиза. Представя се за очарователно красив, разслабва, уязвява, поражда, погубва ме. Самата аз, която съдържам в себе си началото на себепрелъстяването и лъжата, вкарани в мен от първородния грях, продължавам да се прелъстявам от света. Ненавиждайки го неволно се повличам след него и жадно пия неговата отрова... В мене кипят безчислени страсти. Аз непрестанно се осквернявам с разнообразни съгрешения. ТУ МЕ МЪЧИ ГНЯВ И ПАМЕТОЗЛОБИЕ, ТО ЧУВСТВАМ ЧЕ ГОРЯ В ПЛАМЪКА НА ПРЕЛЮБОДЕЙСТВИЕТО. Вълнува се кръвта, разгорещява се въображението от някакво действие, което ми е чуждо и враждебно... Независимо от ужасната ми греховност, аз рядко я виждам...

Умът: - ... и аз с тебе душа съм поразен от греха... В непрекъснатата ми дейност, дадена ми от Отца и съставляваща мое свойство, аз непрекъснато се подчинявам на странично влияние. Това влияние е влиянието на греха, от което съм повреден и разстроен. Това влияние непрекъснато ме отвлича от Бога, от вечността. ВЛАЧИ МЕ В СЪБЛАЗНЯВАНЕ ОТ СУЕТНИЯ И ПРЕХОДЕН СВЯТ. В СЕБЕПРЕЛЪСТЯВАНЕ, В ПРЕЛЪСТЯВАНЕ ОТ ТЕБЕ ДУША, В ПРЕЛЪСТЯВАНЕ ОТ ГРЕХА, В ПРЕЛЪСТЯВАНЕ ОТ ПАДНАЛИТЕ АНГЕЛИ. НАЙ - СЪЩЕСТВЕНИЯ МИ НЕДОСТАТЪК СЕ СЪСТОИ В

НЕПРЕКЪСНАТО НАСИЛВАЩОТО МЕ РАЗВЛЕЧЕНИЕ. ПОРАЗЕН ОТ НЕГО АЗ ПЪТУВАМ, СКИТАМ СЕ ПО ВСЕЛЕНАТА БЕЗ НУЖДА И ПОЛЗА, ПОДОБНО НА ОТХВЪРЛЕНИТЕ ДУХОВЕ... По причина на развлечението ме обзема забвение. АЗ ЗАБРАВЯМ БОГА, ЗАБРАВЯМ ВЕЧНОСТТА, ЗАБРАВЯМ НЕПОСТОЯНСТВОТО И ЛЪЖОВНОСТТА НА СВЕТА, ВЛАЧА СЕ СЛЕД НЕГО И УВЛИЧАМ И ТЕБЕ ДУША...“.

***Епископ Игнатий Брянчанинов, „Аскетически опити“
част 2***

"египетските християни, при действието и на Божествената благодат, в подвизите си за достигане на спасение проявявали такава чистота и висота на съвършенството, че техният живот, преизпълнен със светостта на християнските добродетели, предизвиквал голямо учудване и похвала дори сред езичниците и невярващите иудеи. Евсевий, епископ на Кесария Палестинска, и Никифор (Ксантопул) - църковни историци, са запазили в книгите си свидетелството на Филон, иудейски философ, който, хвалейки добродетелния живот на египетските християни, казва:

- Те (християните) са изоставили всякакви грижи за временните богатства и не се интересуват за имотите си, като не смятат нищо на земята за свое, ценно за тях. Някои, като оставят всяка грижа за житейското, напускат градовете и се настаняват в уединени места и градини, като избягват да бъдат с хората, които не са съгласни с техния живот, за да нямам от тях пречки в добродетелите. Въздържанието и умъртвяването на плътта смятат за единствената основа, върху която може да се гради добър живот. Нито един от тях преди настъпването на вечерта не яде и не пие, а някои не пристъпват към храна и до четвъртия ден. Други пък, опитни в тълкуването и разбирането на Божественото Писание,

изпълнени с жажда за знание и хранейки се с духовната храна на богомислието, като прекарват времето в изучаване на Писанието, забравят за телесна храна до шестия ден. Вино никой от тях никога не пие, и всички те не ядат месо, като прибавят към хляба и водата само сол и исоп. Сред тях живеят и жени, които са възпитани на добродетелен живот и дотолкова са привикнали към него, че остават девици до старини. Но те запазват девството си не по принуда, а по свободната си воля, подбуждани от ревност и любов към мъдростта, която ги кара да се отказват от телесните удоволствия и да се стремят към придобиване не на смъртни, а на безсмъртни чеда, каквито може да роди от себе си само душата, която обича Бога и се стреми към Него. Свещеното Писание тълкуват иносказателно, като намират съкровен и таен смисъл, който се подразбира; защото Писанието, според тяхното мнение, е подобно на живо същество: словесните изрази съставят неговото видимо тяло, а скритата под тези изрази мисъл и тайна съставят неговата невидима душа. Те стават рано за славословие и молитва към Бога, за пеене и слушане на Божието слово - отделно мъжете, и отделно жените. Някои пребивават в непрестанен пост в продължение на седем седмици. Седмият ден при тях е на голяма почит. Като се подготвят за него и за другите празници, те лягат за почивка и отдых на гола земя. Божествената служба при тях се извършва от свещеници и дякони, над които началства епископ.

Такава благоуханна Христова градина насадил и отгледал с най-различните си трудове свети евангелист Марко в египетските страни"

08.05 по светския - 25 април по православния календар - Житието и страданието на свети апостол и евангелист Марко

„31. и които се ползват от тоя свят - като да се не ползват; защото е преходен образът на тоя свят.

32. Пък аз искам вие да бъдете без грижи. Нежененият се грижи за Господни работи - как да угоди Господу;

33. а жененият се грижи за световни работи - как да угоди на жената.

34. Има разлика между жена и девица; неомъжената се грижи за Господни работи - как да угоди Господу, за да стане света телом и духом. А омъжената се грижи за световни работи - как да угоди на мъжа си.

35. Говоря ви това за ваша полза; не за да ви метна примка, а за благоприлично и постоянно служене Господу безпрепятствено.“

(1 Кор. 7)

"Светият наш отец и изповедник Евстатий, отрекъл се от благата на този свят като от тежко бреме и с усърдие изпълнявайки Божиите заповеди, се отдал на монашески живот."

11.04 по светския - 29 март по православния календар - В памет на преподобния наш отец Евстатий Изповедник, епископ Витинийски

„Пазете се от човеците, защото те ще ви предадат на съдилища и в синагогите си ще ви бичуват, и ще ви поведат пред управници и царе заради Мене“.

(Мат. 10:17)

„След това Христос повикал Иаков и Иоан, които също били рибари и се трудили да изхранват баща си на старини. Вижете

колко добро дело е човек да изхранва баща си и майка си на старини, като тези двама братя, които били сиромаси и нямали средства да купят нова мрежа, а кърпели старата. Освен това били и послушни, защото, когато Христос ги повикал, веднага оставили и мрежата, и баща си, и тръгнали след Него. Оттук научаваме, че когато някой ни отделя от Бога и от вярата, дори да ни е баща или майка, или роднина, пак да не го слушаме, а да го напускаме, като неприятел...

сега много хора идват на църква и слушат Божието слово, но излизат пак грешни, остават непоправени и умират в греха си. А защо е така? Не поради нещо друго, а защото не се грижим за спасението си и защото гледаме само светските неща, така че и когато сме в храма, и тогава сме вътре само с тялото, а умът ни остава навън по нашите дела, и по други светски грижи. О, колко глупав е този човек, който почита този живот повече от вечното Божие царство, в сравнение с което този живот и този свят са като капка вода в морето, или като песъчинката, сравнена с целия крайморски пясък. Напразно се трудим да строим високи и красиви къщи, когато сами не знаем колко ще седим вътре, има и мнозина, които умират, преди още да са довършили строежа, и не са могли поне един ден да се повеселят в къщите си. Напразно се трудим да събираме много богатство и стока, когато не знаем за кого събираме и ще си тръгнем от този свят с празни ръце. Напразно се трудим толкова за тялото си, което ще стане пръст, смрад и гной, а за душата, която е безсмъртна, не се грижим как ще я спасим. Ние сме на този свят като на заточение, но знаете ли как живее заточен човек в чужда страна? Той винаги чака и гледа кога ще му дойде заповедта да се върне в родината си. И ние така трябва да живеем на този свят, защото сме чужденци в него. Днес ако сме живи, утре ще умрем и ще отидем в небесното си отечество, от където е душата ни. За това никога не трябва да привързваме

сърцето си към този свят и към неговите дела, защото е чужд. Утре, като умрем, всичко ще остане тук, а ние ще отидем там с празни ръце. Върху това трябва да размислим и да осъзнаем каква загуба имаме за душата си от това, че не се грижим за спасението и да помислим за Страшния Божи съд за Небесното царство и за вечната мъка на грешниците. И всеки ден да се самоизследваме, коя Божия заповед сме потъпкали, какво покаяние и какво добро дело сме направили. Да няма ден, в който да не си спомняме за Бога, за душата си и за онзи свят. И ако правим така, ще живеем на този свят като чужденци и ще изпращаме всичките си добри дела на небето, та, когато дойде смъртният час и напуснем радостно този жалък свят, в който сме били, като заточени, и отидем весело в нашето отечество при всички светии и ангели в славата на Триипостастното Божество, където Христос да удостои всички ни да влезем в онази безкрайна радост. Амин.“

СОФРОНИЕ - ПРОПОВЕД НА ВТОРА НЕДЕЛЯ СЛЕД ПАСХА

„Светите деви се родили във Витиния. Бидейки сестри по плът, те останали сестри и по дух, защото единомушно предпочели като по-добро да служат на Бога, отколкото да бъдат робини на света и на цялата му суета.

Желаейки заедно с душите си да съхранят неосквернени и своите тела, и в съвършена чистота да се съединят със своя чист Жених, светите деви последвали Неговия призив: "Излезте из средата им и се отделете, и до нечисто се не допирайте, и Аз ще ви приема". Като възлюбиха повече от

всичко девическата чистота и като знаели колко е трудно да се съхрани тази чистота сред народ, склонен към любодеяние и непрестанен грях, светите деви оставили човешкото общество и отстранявайки се от целия свят, се поселили в едно уединено място. Подобно на речните води, които, като се вливат в морето, веднага щом се слоят с морските води, начаса загубват сладостта си и стават солени, също и душевната чистота, пребивавайки в света, не може да не се зарази от неговото сластолюбие. Така дъщерята на Иаков, Дина, запазила девическата си чистота, докато не отишла в езическия град Сихем; но веднага, щом се запознала с дъщерите на този град и встъпила в общение с тях, начаса погубила своето девство. Светът със своите три дъщери - похотта на плътта, похотта на очите и житейската гордост - е същият този Сихем и за нищо друго не се грижи, освен да причинява вреда на този, който изпитва любов към него. Както смолата очерня тези, които се докосват до нея, така и светът прави своите почитатели скверни и нечисти. Затова, блажен е човекът, който се отстранява от света, за да не се опетни от неговата нечистота. Блажени са и тия три деви, избягали от света и от неговите зли дъщери. Не се очернили светите деви със световните скверноти; останали чисти, подобно на бели гълъбици летейки над планини и пустини върху крилете на добродетелите и боговидението и желаейки да намерят приют, като в гнездо, в Божествената любов. Така у пустинниците, които живеят във от суетния свят, има само един непрестанен стремеж към Бога.

За място, където да живеят, светите девици избрали един висок и пустинен хълм, който се намирал на две поприща от топлите извори в Пития. Тук те намерили тихо пристанище и надежден покой и прекарвали в пост и непрестанни молитви. Светите девици скрили в пустинята своята девическа чистота от човешките погледи и възнесли тази чистота на високия

хълм, за да я виждат ангелите. Те възлезли на самия връх на планината, та като се отгърсят от земния прах, по-лесно да се приближат до небето.“

23.09 по еретическия - †10 септември по православния календар - Свети мъченици Минодора, Митродора и Нимфодора

„Като разпитала черноризеца за всичко от манастирския живот, девицата му казала:

- Бих искала и аз да започна такъв живот, но се боя, че не ще се подчиня на баща си, тъй като той желае да ме омъжи, увличайки се по богатството на този суетен свят.

Черноризецът ѝ казал:

- Не желай временен и недълговременен съюз със смъртен, но се посвети на Христа: вместо всички недълготрайни и суетни блага Той ще ти дари Царството Небесно и пребиваване с ангелите. Излез тайно от дома си и иди в манастир; остави светските дрехи и облечи монашески одежди, за да не могат да те познаят...

старецът започнал да я поучава така:

- Господ казва в светото Евангелие: “ако някой... не намрази баща си и майка си, жена си и децата си, братята и сестрите си, та дори и самия си живот, той не може да бъде Мой ученик” (Лук. 14:26). Не знам какво повече от това да ти кажа. Ако можеш да понесеш борбата с плътта, то остави всичко и бягай от този свят, както Израил от делата на фараона. А наследници на богатството на баща ти има твърде много: църкви, манастири, болници, домове за странници, сираци, вдовици, странници, затворени в тъмници и взети в плен. Твоят баща може да раздаде имението на когото поиска, а ти самата се погрижи за душата си.

Като не получавал никакво откровение за Евфросиния, игуменът започнал да успокоява Пафнутий с такива думи:

- Чедо, “не презирай наказанието от Господа... Господ наказва, когото обича” (Евр. 12:5-6). Ако без волята Господня нито една птица не пада на земята, толкова повече нищо не е могло да стане и с твоята дъщеря. Аз мисля, че тя е избрала добрата част; и затова към нас нямаше откровение от Бога за нея.

говорил му за Царството Небесно, за вечната слава, която човек може да достигне чрез смирение, чистота, святост, милостиня и любов; говорил му и за оставянето на света и за това, че не трябва да се обичат децата повече от Бога, Твореца на всичко; посочвал словата на Апостола, че “скръбта поражда търпение, търпението - опитност” (Рим. 5:3-4). Виждайки голямата скръб на своя баща, Измарагд му състрадал и го утешавал:

- Повярвай ми: Бог няма да те остави. Защото, ако дъщеря ти се намираще на пагубен път, то Господ би ти открил за нея, по молитвите на светите отци, които толкова усърдно се молеха за това; не, аз съм твърдо уверен, че дъщеря ти е послушала благия Учител, Който казва в Евангелието: “Който обича баща или майка повече от Мене, не е достоен за Мене; който се не отрече от всичко, що има, не може да бъде Мой ученик” (Мат. 10:37; Лук. 14:33).

08.10 по еретическия, †25 септември по църковния календар - Св. преподобна Ефросиния Александрийска

„има скопци, родени тъй от майчина утроба; има и скопци, скопени от човеци; и има скопци, които сами са се скопили заради царството небесно. Който може възприе, нека възприеме.“

Мат. 19:12

„Иисус му рече: ако искаш да бъдеш свършен, иди, продай имота си, и раздай на сиромаси; и ще имаш съкровище на небето; па дойди и върви след Мене... и всеки, който остави къща, или братя, или сестри, или баща, или майка, или жена, или деца, или нивя, заради Моето име, ще получи стократно и ще наследи живот вечен.“

(Мат. 19:21, 29)

„34. Не мислете, че дойдох да донеса мир на земята; не мир дойдох да донеса, а меч;

35. защото дойдох да разлъча човек от баща му, и дъщеря от майка ѝ, и снаха от свекърва ѝ.

36. И врагове на човека са неговите домашни.

37. Който обича баща или майка повече от Мене, не е достоен за Мене; и който обича син или дъщеря повече от Мене, не е достоен за Мене;

38. и който не взема кръста си, а следва подире Ми, не е достоен за Мене.“

(Мат. 10)

„който не иска да се труди, не бива и да яде“

(2 Солун. 3:10)

„Нека работим със своите ръце, защото от безделието и леността изнемогваме и отслабваме за добрите дела, и тогава безплодието и запустението стават наша участ: “Който разсипва къщата си, ще наследи вятъра”, казва Премъдрият. А апостол Павел казва: “който не иска да се труди, не бива и да яде”. Имайте смирение и любов, послушание към предстоятеля, вяра в него и не скривайте нищо от него,

изповядвайте му вашите помисли и така очиствайте сърцето и ума си, защото това е пътят на спасението.“

28.10 по еретическия - †15.10 по православния календар - Свети Евтимий

„Щом веднъж сте излезли от света, не се възвръщайте назад нито с тялото си, нито с ума, защото никой, според казаното, като положи ръка на ралото и поглежда назад, не ще бъде насочен към Небесното царство. Но и апостолът, прочее учи да забравяме онова, що е отзад и да се стремим към това, що е напред.“

Завет на свети Йоан Рилски

„Като размислила след това, **по какъв начин да избегне съжителството с грешниците и пребиваването в двореца, изпълнен с идолско нечестие**, света Домна си спомнила за богоотеца Давид, който избягал от лицето на Саул и се престорил на безумен пред Гетския цар Анхус. Като се престорила също на безумна, тя започнала да пада, да изпуска слюнка, да се тресе и да крещи.“

10.01 по еретическия - †28 декември по църковния календар - Свети двадесет хиляди мъченици, изгорени в Никомидия

„Преподобни Димитрий Басарбовски се родил в село Басарбово, което се намира на 8-9 километра от град Русе... Той бил цивилно лице. Живеел просто. Имал няколко овци. Засадил си малко лозе до една река. Там си направил малка колиба. Прекарал целия си живот сам. Със светия си живот угодил на Бога. На същото място умрял и там бил погребан. По-късно Бог открил на някои човеци неговите мощи. Последните били пренесени в село Басарбово, Русенско. Край тях ставали изцеления. Така с простото си житие св. Димитрий

просиял всред българския народ. Бог го прославил посмъртно с много чудеса.“

09.11 по еретическия, †27 октомври по православния календар - Св. преподобни Димитрий Басарбовски

„Още от млада възраст той възлюби пустинническото житие и избяга от съжителство с хората, сквернящи душите си чрез плътски страсти...

Обхождайки непроходимите пустини, със своята простота в душата, правота и нелукав характер, преподобният презря всичко земно и се стремеше единствено към Бога, Който е всичко за душата и е истинска нейна радост и Благоподател.“

10.11 по еретическия, †28 октомври по православния календар - Св. преподобни Стефан Саваит

"От най-ранна възраст той избягвал детските игри, отказвал се от всякакви светски удоволствия и бил избран съсъд на Светия Дух. Често той размишлявал така:

- Наистина нашият живот е кратък и непостоянен. В него всичко се изменя, всичко се върти в кръг. Той е подобен на сън.

Светият се отрекъл от света и от всичко, което е в него, и се уединил в едно пустинно място."

19.11 по еретическия, †6 ноември по православния календар - Св. Варлаам Хутински, Новгородския чудотворец

"От най-ранните си години той притежавал мъдър като на старец ум, а по своя нравствен живот от младини бил като зрял мъж, изпълнен със съвършенство. Бенедикт не подчинил душата си на плътските желания и на светските удоволствия, а именно тогава, когато неговата младост разцъфтяла и той можел свободно да се наслаждава на всички прелести на света, той счел всичко това за трева, която за миг повяхва заедно със своите цветове.

Свети Бенедикт се родил в град Нурсия, а в юношеска възраст бил изпратен в Рим, за да получи там познания и в светските науки. Но като срещнал в езическите училища много развратни хора и като видял как живеят, постъпвайки според похотите на страстите си, той побързал да се махне, понеже се страхувал, да не би заради не толкова важната книжна образованост да погуби божествения разум на душата си и да падне в греховната пропаст, като се разврати от примера на порочни хора. И така той излязъл от училището като неучен мъдрец и като разумен невежа, презирайки външната любознателност, за да съхрани вътрешното си целомъдрие. В този момент той оставил не само езическите училища, а и огромното богатство на своите, наскоро починали родители, стремейки се единствено към монашеския чин и към пустинническият живот."

27.03 по еретическия, †14 март по православния календар - Свети Бенедикт Нурсийски

"Като осъзнали суетата на идолопоклонничеството, те

възжадували колкото може по-съвършено да опознаят пътя на християнското благочестие и да станат раби на нашия Господ Иисус Христос.

Когато Амфиан и Едесий се завърнали от Бирит в своя роден град, намерили там баща си, повишен в сан градоначалник, който продължавал да води нечестив езически живот, както и всички техни роднини. Свети Амфиан и Едесий не желаели да живеят сред нечестивци и грешници, затова тайно напуснали родния дом и ръководени от Божия Дух, пристигнали в палестинския град Кесария. Тук срещнали един благочестив християнски презвитер на име Памфил, който по-късно приел мъченически венец за Христа. Този свят презвитер обучил Амфиан и Едесий в тайните на християнската вяра, просветил ги в светото кръщение, след което те постоянно се намирали край блажения Памфил, като славословели и възхвалявали Бога и се занимавали с изучаване на свещените книги и Господния закон."

15.04 по еретическия, †02 април по църковния календар - Св. мъченици Амфиан и Едесий

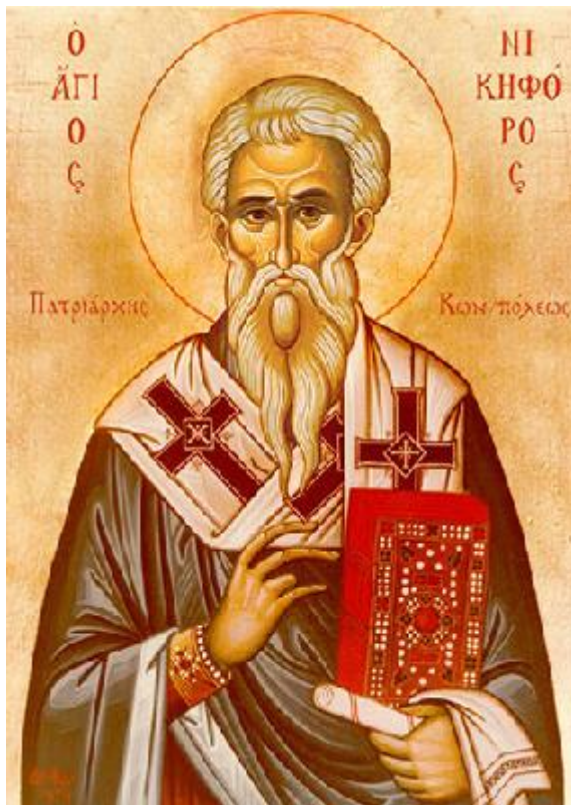
"Когато Евтихий станал на двадесет години, родителите и дядо му го изпратили да продължи образованието си в Константинопол. Той се отличавал с успех в изучаването на светските науки и **ясно разбрал, че сама по себе си външната премъдрост - по думите на свети апостол Иаков - "не е мъдрост, която слиза отгоре, а земна, душевна, бесовска", тоест тя търси земните блага, служи за чувствените похоти на страстолюбивата душа, и не принася на тези, които я обичат, нито един духовен плод. Докато "мъдростта, която иде отгоре, е първом чиста, после мирна, снизходителна, отстъпчива, пълна с милосърдие и с добри плодове", които насищат**

усвояващите тази премъдрост. Така благоразумният юноша Евтихий, като мъж по ум, старателно издирвал премъдростта, която слиза отгоре; и **като я намерил, той поставил в ума си доброто намерение да се труди не за света, а за Бога, в сонма на монасите."**

19.04 по еретическия, † 6 април по църковния календар - Св. Евтихий, патриарх Цариградски

"Свети Сава твърдо изповядвал светата християнска вяра. Бил бърз за вършене на добро, отличавал се с благочестие, кротост, простота на речта, но не и на разума, живеел в мир с всички, **безстрашно защитавал истината, като така затварял устата на езичниците - идолослужители**, не бил горд, но както подобава на смирените, покорявал се на всички, бил мълчалив, на въпросите винаги отвърщал спокойно, без гняв, като вземал участие в църковното пеене и се грижел за благоустройството на църквата, не привързвал сърцето си към придобиването на имоти и пари, задоволявал се само с необходимото за насъщните потребности, бил трезвен, във всичко въздържан, **с жени въобще не общувал**. Цялото време той прекарвал в усърдна молитва и пост, бил чужд на тщеславието, със своя пример подбуждал всички към богоугоден живот, тъй като самият той вършел само добро, и отбягвал всичко, което е противно на добродетелта. До края на живота си опазил "вярата, която действа чрез любов", и **никога не престанал безстрашно да проповядва Христовото име**. Преди да бъде увенчан с мъченически венец за изповядването на светата християнска вяра, свети Сава нееднократно с делата си се проявявал като твърд поборник на истинското благочестие."

28.04 по еретическия, †15 април по църковния календар - Св. мъченик Сава Готски

„Като възмъжал, при царуването на Лъв, сина на Копроним, Никифор бил удостоен със сан на царски съветник и запазвал правоверието сред зловерните, покланяйки се на светите икони и привеждайки и другите към това с богомъдри увещания... в Никея бил свикан седмият Вселенски събор против иконоборческата ерес, тогава блаженият Никифор, който бил още мирянин, оказал значителна помощ на заседаващите на събора свети отци,

като човек мъдър и добре познаващ божественото писание; като на знатен мъж му било поръчано да говори на събора от името на царя... След този събор Никифор останал още няколко години в почетния сан на царски съветник. **По-късно, убедил се, че трудът за суетния и шумен свят не принася полза на душата, видял, че в двореца започват раздори между сина и майката, Никифор, презирайки суетната слава, оставил високия сан, отдалечил се от града, поселил се на едно далечно и безмълвно място при Тракийския Босфор и започнал уединено да се труди само за Бога, в молитва и пост, стремейки се към своето спасение.**“

15.06 по еретическия, †02 юни по православния календар - Св. Никифор Изповедник, патриарх Константинополски

„Пребиваването в столицата на света, сред съблазни и изкушения, оставило печална следа в душата на Иероним: той сам признавал, че, “странствайки по хлъзгавия път на своята младост”, водел в Рим нечестив живот - обстоятелство, което после му коствало много сълзи и горчиви угризения. Но тези отклонения от пътя на благочестието не могли да заглушат Божията искра, посята в душата му от ранно детство. Той не прекъсвал молитвеното общение с братята си по вяра, освен в неделните дни, когато заедно с Памахий и други приятели обикновено посещавал гробниците на мъчениците в околностите на Рим. Когато при тия посещения Иероним слизал в тъмните катакомби, неволно му се струвало, че жив влиза в гроба.

Именно тук, в Рим, още преди да завърши образованието си, у Иероним съзряло решението да се промени и да започне нов живот - чист и добър. Вероятно той не закъснял да укрепи намерението си, като приел свето кръщение. Точното му време е неизвестно, но с голяма достоверност можем да предположим, че той се кръстил, когато бил на около двадесет години, и че тайнството над него извършил или папа Либерий, или някой от неговия клир. Когато напуснал Рим, блаженият Иероним заедно с Боноз, негов приятел в обучението и млечен брат, предприел голямо пътешествие по Галия. Самият той казва за това пътешествие следното: “На полуварварските брегове на Рейн за пръв път почувствах желание да служа на Бога”, тоест в него започнал да се пробужда стремежът към монашески живот с неговите обети за девство и бедност.

Блаженият Иероним се завърнал в Стридон от своето пътешествие по Галия около 372 г. Родителите му вече били починали и върху него легнала грижата за наследственото имение, за сестра му и невръстния му брат Павликиан, с двадесет години по-млад от него. Вероятно тези грижи попречили на Иероним да осъществи напълно намерението си да остави света и **той отчасти удовлетворявал стремежа си към монашеството, пребивавайки от време на време в Аквилея, където се образувал неголям полумонашески кръг от близки помежду си хора...**

Когато оздравял, той се заел с изучаване на Священото Писание, склонността към което се пробудила у него много по-рано. За целта той слушал беседите по тълкувание на Священото Писание на известния Аполинарий. Той не оставял и намерението си да се оттегли в пустинята, която особено го привличала след смъртта на близките му хора, още повече, че Илиодор и Никей не пожелали да продължат пътешествието. **През 374 година Иероним решил да се засели в “сирийска Тиваида” - Халкидонската пустиня на изток от Сирия.**

Блаженият Иероним поддържал от Халкидонската пустиня общение с близките му лица чрез писма, **които ползвал като средство за горещ призив към аскетични подвизи.** В това отношение особена известност придобило писмото му към презвитера Илиодор. В пламенни слова той убеждавал приятеля си да се отрече от света: “Долу молбите, във ласките! Ти ме пренебрегна, когато те молех; може би ще ме послушаш, когато те укоря. Изнежен воине! Какво правиш в твоя предателски дом? Ето, звук на тръба се чува от небето! Ето, от облаците слиза въоръженият Вожд да покори света! Ето, острият меч от Неговите уста разрушава всички препятствия! А ти излизаш ли от стаята на битка, от сянката - на слънце? Ето, противникът се старае да убие Христа в самата

ти гърд... Дори малкият ти племенник да увисне на шията ти, дори с разпилени коси и раздрани одежди майка ти да ти покаже гърдите, които са те откърмили, дори баща ти да лежи на прага - **престъпи тялото му със сухи очи и бягай под знамето на кръста! В подобно дело единствената истинска синовна обич се състои в това, да бъдеш жесток...**

В първите години от пребиваването си в Рим блаженият се радвал на всеобщо уважение и широка известност... Но скоро той станал обект на ожесточена ненавист. Неговото настойчиво указание, че **постигането на християнско съвършенство е невъзможно без пълно отричане от света и плътта**, отблъсквало не само езичниците, но и много християни... Тези враждебни настроения, които вменявали на блажения Иероним като вина дори очевидните му заслуги, особено се засилили след писмото му до Юлия Евстохия за опазването на девството. Това писмо датира от 383 г. В него **блаженият Иероним изобличава и осмива нравствената разпуснатост и религиозното лицемерие на съвременното му римско християнско общество и предимно на духовенството...** Ръководството на блажения Иероним на кръжеца от предани му лица се състояло в това, че той им четял и обяснявал Свещеното Писание, **като се стараел да ги склони към решимост да водят аскетически начин на живот, опазвайки девството или вдовството си...** Като се простил с приятелите си, които го изпратили до пристана, блаженият Иероним с тъга в душата се качил на кораба, за да напусне завинаги "вечния град". Единствена утеха при тая скръбна раздяла му била мисълта, че **"ако му било съдено да понася позора на лъжливото обвинение, той познал, че чрез лошата мълва се достига Царството Небесно"...** **"и пред съдилището Христово ще се разкрие кой как е живял".**

28.06 по еретическия, †15 юни по православния календар - Св. блажени Иероним

"Прочитайки Ветхия и Новия Завет, той задълбочил мисълта си в евангелските думи, изречени от пречистите Христови уста: **"ако искаш да бъдеш съвършен, иди, продай имота си, и раздай на сиромаси; и ще имаш съкровище на небето; па дойди и върви след Мене"** (Мат. 19:21). Размишлявайки за това и твърдо вярвайки в Христовите думи, той започнал да продава именията си, които, при високото му служебно положение, били много, и

полученото за тях да раздава на бедните и нуждаещите се, а сам вече имал твърдото намерение да се отрече от света и от всичко светско и да стане подражател на Христа.

Той чул, че в Сирия живеят свети мъже, водещи богоугоден живот в киновиите, и пожелал да отиде там. Като се отказал от званието на военачалник, оставил приятелите, дома и робите си, и **отхвърлил всяка житейска грижа**, отишъл в Сирия...

Виждайки, че във всички киновии братята имат излишна грижа за храна и дрехи, той си спомнил евангелските Христови слова, които забраняват излишната грижа за храна, питие и облекло, и даже повеляват да не се грижим за утрешния ден. Той бил твърдо и непоколебимо уверен, че благият Промислител Господ, хранещ птиците и обличащ полската трева, няма да остави без Своята грижа работещите за Него, че Той е силен и да ги нахрани, и да ги облече, ако те

търсят първо Царството Божие и Неговата правда. Въодушевен от такива мисли, преподобни Александър взел намиращото се при него Евангелие, отишъл с него при авва Илия и му казал:

- Отче, истинно ли е всичко, което е написано в Евангелието?..

- Откъде е дошъл у тебе този съмнителен помисъл, че не вярваш в написаното в светото Евангелие?

- Не че аз не вярвам, отче - отговорил му Александър, - а само питам всичко ли, написано в светото Евангелие, е истинно?

- Наистина, всичко е истинно - отговорили му всички братя - и в това не може да има никакво съмнение.

Тогава Александър им казал:

- Ако всичко написано е истинно, защо тогава не го изпълняваме?

- Невъзможно е за немощния човек да изпълни всичко - отговорили му братята.

След такъв отговор Александър се разгорял духом и смятайки за нищо предишния си живот, прекаран в несвършено изпълнение на евангелските думи, решил да отиде в пустинята, за да може там да живее по-удобно според казаното в Евангелието. Като измолил благословение от преподобния Илия и с любов се простил с братята, той тръгнал с упование на Господа, без да носи със себе си нищо, освен светото Евангелие. Седем години той прекарал в пустинята, нямайки грижа за нищо земно...

Господ устроил така, че градоначалникът го поканил при себе си, за да беседва с него насаме, и преди всичко го попитал:

- Кажете ми истината, на какво основание вие, християните, така презирате своя живот?

На този въпрос преподобният отговорил на Равул:

- Не е така, както казваш, ние не презираме живота си, но се стараем да се съхраним безсмъртни във вечни векове.

Истинският живот се заключава в това, да живееш вечно, а да живееш само временно - не е живот, а смърт. Този временен, смъртен живот ние презираме заради бъдещия вечен, безсмъртен живот, защото така ни е казано: "който е изгубил душата си" в този век, във вечния живот "ще я запази" ...

Преподобният останал още известно време и утвърждавал новокръстените в светата вяра. Когато видял, че вече са се утвърдили в благочестието и благодарил на Бога за това, казал на Равул:

- Досега сте били хранени с мляко, а сега трябва да се храните и с твърда храна. Ако някой от вас иска да бъде съвършен в християнския живот, нека послуша Христовите думи. Той казва: "продайте си имотите и дайте милостиня. Пригответе си... съкровище на небесата, което да се не изчерпя"... търсете царството Божие, и всичко това ще ви се придаде".

Равул, като чул това, казал:

- Не мога да бъда такъв съвършен християнин. Ако всичко продам и раздам, тогава кой ще храни многото ми домашни и как без грижи мога да придобия това, което е нужно за живота?..

Светецът, имайки твърдо упование на Бога, решително казал:

- Вземи домашните си и ако искаш, и приятелите, и познатите си, и ги води през целия ден в каквато ти е угодно отдалечена от хората пустиня; и аз ще бъда с вас; не носете със себе си хляб, даже и най-малко парче, нито каквато и да е друга храна...

Цял ден вървели и вече настъпил единадесетият час, когато спрели на едно място между две планини, към които отникъде нямало никаква следа. И свети Александър по обичая си започнал да извършва своето вечерно пеене, а Равул и спътниците му, вече изтощени от глад, мислели какво ще ядат. Когато светецът завършил молитвата си, те видели един прост селянин, идващ към тях, който водел след себе си добичета, тежко натоварени с чували, висящи от двете им страни, в които имало чисти и топли хлябове и всякакви плодове. И преподобният казал на Равул:

- Приемете тази храна и не бъдете неверни, а верни...

Удивлявайки се така, те попитали дошлия при тях:

- Откъде и кой те изпрати тук?

- Изпрати ме вашият Господар, за да не бъдете гладни - отговорил им дошлият.

Когато искали да кажат още нещо на човека, той станал невидим, заедно с всички дошли с него животни, защото това бил ангел Божий в образа на прост човек. Ужас обзел всички и **тогава повярвали на думите на преподобния, а още повече на Христовите думи, че работещият на Господа не трябва да се грижи за нищо, но във всичко да се уповава на Божия Промисъл...**

След чудото градоначалникът Равул много се укрепил и вече без всякакво колебание пожелал да се упражнява в богомислие. Най-напред той се отказал от своята длъжност,

след това започнал да продава имуществото си и със съгласието на жена си и дъщерите си (а син нямал) да раздава на бедните, оставяйки си само част от него, с която да се препитава. **Жена му и дъщерите му устроили манастир и като послужили в него на Бога от цялото си сърце, Му угодили, а Равул, след като раздал всичко, което имал, и освободил робите си, отишъл в пустинята**, от която след няколко години бил взет и поставен за епископ на град Едеса. Дълго време преживял в светителски сан и като светлина просвещавал своето паство."

16.07 по еретическия, †03 юли по църковния календар - Св. преподобни Александър, основател на първата обител на незаспиващите

„- Откъде си, чедо? И кои са твоите родители?

Юношата отговорил:

- Баща ми е градоначалник, а майка ми е дъщеря на сенатора Юлиан. Аз съм единственото им дете и те ми се любуват като на скъпоценен бисер.

А светецът му казал:

- Вярно казваш, чедо, че родителите ти се любуват като на скъпоценен бисер. **Да, те само те гледат, но не те притежават. Защото твоята блажена душа е по-скъпа от всички бисери и е приятна на Христа, нашия Спасител**, Който, както виждам, я е избрал да Му служи. Послушай ме, възлюбено чедо! Отхвърли от себе си всичко, което принадлежи на този временен суетен свят, за да получиш в бъдещия живот невидимите вечни блага заедно със всички светии. Защото **всичко, което виждаме в света, преминава край нас и свършва скоро, а онова, което Бог е**

приготвил за тези, които Го обичат и Му служат, пребивава вечно, както е вечен и Самият Бог. Видимото злато и сребро не са ценност, а само прелест за хората.

Аз ще ти кажа кое е истинското злато, което си струва да придобиеш. В нашите християнски книги има такова обръщение: “съветвам те да си купиш от Мене злато, през огън пречистено, за да се обогатиш; и бяло облекло, за да се облечеш, и да не се виждат срамотите на твоята голота”. Това чисто злато е нашият Господ Христос, възпламеняващ божествена любов в сърцата на хората. Ако ти, чедо, поискаш да Го имаш в сърцето си, веднага ще ти бъдат пригответени небесни богатства и ти ще се облечеш в бели одежди, а те са вярата, надеждата и любовта. Щом ги облечеш като броня, ще бъдеш не само над този видим свят, но ще победиш и дявола, когото вие почитате като бог, и всичките му служители. А още, възлюбени, трябва да знаеш и това, че **родилият те по плът не е твоят истински отец, защото ти е дал само тленната плът, която скоро умира. Истинският ти отец е Всесилният Бог. Той е създал твоята безсмъртна душа и я е пратил в тялото ти, заченато също по Негова воля. И така, ти имаш един родител - видим, и Друг, Който е невидим. Видимият ти родител е смъртен, подвластен на времето, на бедствия и страдания, и е безсилен. А Невидимият ти Отец е безсмъртен, вечен, недостижим за страданията. Той е всемогъщ и държи всичко в ръцете Си. Той е казал - и ти си бил създаден в майчината утроба. Той е заповядал - и ти си излязъл от утробата на майка си. По Негова воля си достигнал юношеска възраст. И ако децата трябва да почитат родителя си по плът, толкова повече трябва да почитат Онзи, който ни е създал по Свой образ и подобие, дал ни е мисъл и разум и ни е поставил да властваме над творенията на Неговите ръце.** По Своята благост от роби ни е направил Свои синове, братя и приятели. Затова Него -

нашия истински Отец, дарувал ни толкова блага - ние трябва да познаваме, обичаме, да Го почитаме и винаги да Му се покланяме. **По същия начин наша истинска майка не е тази, която ни ражда от плът за този свят, а Тази, Която ни ражда духовно за вечния живот. Тя е вретена на нашия Спасител, почита се от ангелите, украсява се от пророците, прославена е от апостолите и мъчениците и се превъзнася от изповедниците, и за нея Христос Господ е приготвил небесния чертог. Тази свята майка хората наричат Църква.** Нейният глас е глас на гълъбица, която се грижи за малките си; устата ѝ изливат мирото на апостолското учение; очите ѝ са истинската вяра и твърдата надежда на Бога; от ръцете ѝ капе смирната на благодеянията, които са извършени от състрадание и любов; два Нейни съсъда са двата завета: Старият, в който са учили пророците, и Новият, в който са проповядвали апостолите; а чрез светото кръщение Тя ражда своите чедо за безсмъртен живот. И така, ела, мило чедо! Пий от гърдата на тази истинска майка. Послушай моя съвет - отхвърли временните богатства на твоите родители, за да станеш наследник на вечните съкровища, приготвени за Божите синове. Послушай как истинският ти Отец говори чрез мене: излез от своята земя, от своя род и от дома на баща си, (та иди) в земята, която ще ти покажа, дето тече мед и мляко в ученията на пророците, апостолите и светите отци. И когато изпълниш всичко, което ти е заповядано, ще получиш райско наследство, пред теб ще се открият небесните съкровища, ще ти бъде дадена славата на горното Царство, ще видиш ангелските чинове и ликовете на светиите, ще живееш с тях като любящ и любим брат и ще бъдеш близко до Бога като син.

Благоразумният юноша изслушал тази вдъхновена реч на Божия човек, сърцето му се умилило и той повярвал в истинността ѝ...

Астион отговорил:

- ... отче, направи ме християнин тайно, а сега ме пригответи да приема кръщение. Когато извършиш над мене всичко, което се полага по християнския чин, моля те, окажи ми милост, **вземи ме със себе си в някоя далечна страна, която ти посочи Господ, за да не видят очите ми родителските сълзи, съвестта ми да не се поколебае пред тяхната тъга и от любов към тях да не навредя на делото на своето спасение...**

Скоро след това една нощ те тръгнаха на път, като Астион взел със себе си малко пари за пътуването. Когато стигнали морския пристан, те намерили кораб, който тръгвал за скитските страни, и се качили в него. Плавали доста дълго и слезли на брега на река Дунав в града, наречен Алмирис, разположен в скитските предели. **Те намерили уединено място около града, построили си малка къща и се заселили там...**

неутешимо плакали родителите на Астион. А Христовите раби Епиктет и Астион живеели около град Алмирис в постнически подвизи. Тяхното свято, добродетелно житие не останало тайно, защото светият презвитер Епиктет вършил много изцеления и при тях започнали да идват хора и да водят своите болни...

Вигиланций довел родителите на Астион при светителя и подробно му разказал всичко за тях и за светите мъченици. Епископът прославил мъчениците, приел с радост обърналите се към Христа родители на Астион и ги кръстил в името на Отца и Сина и Светия Дух. Александър и Маркелина останали дълго при гробницата на мъчениците в пост и молитви, а после се завърнали у дома, продали цялото си голямо имение, раздали парите на бедните, като си оставили малко за

препитание, и живели богоугодно до самата си кончина.“

20.07 по еретическия, †07 юли по църковния календар - Житие и страдание на светите преподобномъченици презвитер Епиктет и монах Астион

"Защо Господ е възвел на планината само Петър, Иаков и Иоан, оставяйки долу вървящия след Него народ, както и останалите апостоли? **За да научи чрез това онези, които желаят да се упражняват в богомислие и да се наслаждават на умното богопознание, да търсят уединение.** Само троицата апостоли били възведени на безмълвно място - **възвишеността на планината била като пустиня, там не живеели хора, - за да може в уединение и безмълвие по-ясно да се открие славата Господня.** При разсеяността и шума на живота Господ не се открива така, както в уединено безмълвие: пророк Илия вижда Бога с ума си, когато, стоейки пред Израилския цар Ахав, казва, разсъждавайки с него: "жив Господ, Бог Израилев, пред Когото стоя!", тоест тялом стоя пред тебе, а с ума си пред моя Бог, с телесните си очи виждам тебе, а с умните си очи Бога, но **несравнимо по-ясно вижда пророк Илия своя Господ в уединение и безмълвие на пустинната планина Кармил: тук той се удостоява със сладка беседа с Бога и с Неговите откровения не само вътрешно, но и във видими образи.** Наистина, възможно е и сред житейската мътва понякога да възнасяме ума си към Бога, но не с такава лекота, както в безмълвно уединение: **там има толкова много пречки, а тук - тишина и покой! Нима случайно Сам Господ казва: "освободете се (от житейската мътва) и познайте, че Аз съм Бог":** познайте Мене, отдавайки се на благочестиви размишления, колко съм милосърден и добросърдечен, как обичам обичащите Ме и съм близък до

всички, които Ме търсят; **познайте Ме и скоро ще Ме намерите само ако отхвърлите суетата и се отдалечите от излишното светско многогрижие**. Разбирайки това, мнозина бягали от многосуетния свят в безмълвни пустини, скитали по планини и земни пропасти, за да могат в уединение изцяло да се посветят на Бога, наслаждавайки се на благата на общуването с Него: в пустинниците, възпява свети Дамаскин, живеещи във от суетния свят, бива непрестанно божествено желание."

19.08 по еретическия, †06 август по църковния календар - Слово на Преображение Господне

"Стъпало 2

За безпристрастието, т. е, отстраняване на грижите и скръбта за света.

Който истински е възлюбил Господа, който истински желае и търси бъдещото Царство, който истински скърби за своите грехове, който истински помни за съда

и вечните мъки, който истински се страхува как ще напусне тоя живот, той не ще възлюби нищо временно, не ще се суети и грижи ни за имущество и придобивки, ни за слава в този свят, ни за родители, ни за приятели, ни за братя, с една дума — за нищо земно, но като остави всичко светско и всяка грижа за него, а преди всичко като възненавиди и плътта си, лишил се от всичко, без грижи и леност ще последва Христа, непрестанно гледайки към небето и от там очаквайки помощ, по думите на светията, който казва: „Към Тебе се привързва душата ми“ (Пс. 62:9), и по думите на друг приснопамятен: „Не се затрудних, като Те последвах и не пожелах човешко спокойствие, Господи“ (Иерм. 17:16). Голям срам е за нас, които сме оставили всичко гореказано, след призива, с който Господ, а не човек, ни е призовал, да се грижим още за неща, които не могат да ни ползват във време на голямото изпитание — раздялата на душата от тялото. Както Господ казва, това означава да се обръщаме назад и да изоставяме своя стремеж към Царството небесно (Лук. 9:62). Като знае нашата неустойчивост в началото на подвига и ченение, живеейки и обръщайки се към светското, лесно можем отново да се върнем в света, Господ отговорил на оногова, който Му казал: позволи ми, първом да отида да погребва баща си: „Остави мъртвите да погребват своите мъртъвци“ (Лук. 9:59-60)...

Едно нещо е поради високомерието си да презираме ония, които са в света; а друго нещо е, задочно да ги принизяваме за слаби, с цел да избегнем отчаянието и да придобием надежда за спасение. И тъй, нека чуем какво е казал Господ на юношата, който на вид всички заповеди бил изпълнил; „Още едно ти не достига: всичко, що имаш, продай и раздай на сиромаси“ (Лук. 18:22), та сам да станеш сиромас и да приемаш милостиня от другите. Ако желаем да преминем подвига (на монашеството) с пламенно усърдие, **нека всички**

разглеждаме внимателно, защо Господ нарекъл мъртви всички, които живеят в света, като казал някому: Остави мъртвите, т. е. миряните, умрели в светска суета, да погребват мъртвите по тяло (Лук. 9:60)...

Това свидетелство на Христа нека бъде достатъчно да ни увери напълно в най-голямата слава на монашеското звание...

Аз съм виждал твърде много и различни растения на добродетелите, насаждани от миряни и напоявани от пустославие като от подземно течение на нечистотата, окопавани от самохвалството, наторявани от тора на похвалите; но те скоро засъхваха, когато биваха пресадени на земя пуста, недостъпна за светски хора и лишена от вонящата влага на пустославието, защото растенията, които обичат влага, не дават плод в сухи и безводни места. **Който се е отказал от света, той е избягнал скръбта. И ако някой има пристрастие към нещо видимо, той още не се е избавил от нея**; защото как няма да се наскърбиш, лишавайки се от любим предмет?..

Нека внимаваме върху себе си, да не би, мислейки че вървим по тесния път, всъщност да блуждаем по пространния и широк. Тесният път ще ти бъде показан чрез стесняване на стомаха, всенощно бдение, умерено пиене на вода, оскъдност в хляба, чрез очистващото питие на оскърбленията, чрез получаване укори, осмивания, ругатни, **отсичане на собствената си воля**, търпение при оскърбленията безропотно понасяне на униженията и товара на досадите: когато си обиждан — да изтърпяваш мъжествено; когато си оклеветен — да понесеш без негодувание; когато си унижен — да не се гневиш; когато си осъждан — да се смиряваш; блажени са вървящите по този път, защото тяхно е Царството Небесно (Мат. 5:3—12). Никой не ще влезе в небесния чертог увенчан, ако не извърши първото, второто и третото отричане.

Първото е отричане от всяко имущество, от хората и родителите; второто е отричане от своята собствена воля; третото — отхвърляне на тщеславието, което се явява след послушанието. **„Излезте из средата им и се отделете, казва Господ, и до нечисто не се допирайте“ (2 Кор. 6:17). Защото, кой от миряните е извършил някога чудо? Кой е възкресил мъртви? Кой е изгонил бесове? — Никой. Всичко това са победни почести на монасите и светът не може да ги вмести; ако би могъл, то защо тогава е монашеството и отдалечаването от света?** Когато след нашето отричане бесовете започнат да разпалват сърцето ни чрез спомена за родители и сродниците ни, тогава нека се въоръжим против бесовете с молитва и да си спомним живо за вечния огън, та споменът за него да угаси внезапния огън на сърцето ни. Ако някой мисли, че не е пристрастен към някакъв предмет, а като се лиши от него, се наскърбява, такъв сам себе си лъже. Млади, склонни към плътска любов и чревоугодничество, ако искат да приемат монашество, трябва да се обучават в него с голяма трезвост и внимание, като се принуждават да отбягват всякакво наслаждение и лукавство, та да не би последното да стане за тях по-лошо от първото (Мат. 12:45). Това пристанище става причина и за спасение и за беди: това знаят ония, които са преплували мисленото море. Но жалка картина е, когато спасилите се от морската бездна потънат в самото пристанище.

Стъпка втора — **Движещият се да бяга, подражавайки па Лота, а не на жена му.**

Стъпало 3

За странничеството, т. е. отстраняването от света. **Странничеството е безвъзвратно изоставяне на всичко, което в родното място ни пречи в стремежа към**

благочестие. Странничеството е непретенциозен нрав, незнайна премъдрост неизявено знание, скрит живот, невидимо намерение, неразкрит помисъл, търсене на унижение, желание за притеснение, път към божествено възделение, изобилие на любов, отричане от пустославието, дълбочина на мълчанието... трябва да се пазим да не би пък отклоняването от света да не ни служи като повод за суетност. **Защото странничеството е откъсване от всичко, с намерението, да направи нашата мисъл неразделна от Бога.** Странникът е любител и вършител на непрестанен плач. **Странник е оня, който избягва всяка привързаност, както със сродниците си, така и с чуждите. Стремейки се към уединен живот, или странничество, не изчаквай да дойдат с теб и други души, обикнали света, понеже смъртният час като крадец идва неочаквано.** Мнозина, опитали се да спасят заедно със себе си някои немарливи и лениви, сами заедно с другите са погивали, когато огънят на ревността у тях угасва с времето. Усетиш ли пламъка към благочестие, бягай; защото не знаеш, кога той ще угасне и ще те остави в тъмнина. Не всички ние носим отговорност за спасението на другите; защото божественият Апостол казва: „Затова, прочее, всеки от нас, братя, ще отговаря пред Бога за себе си“ (Рим. 14:12). И още: „Как ти, който учиш другиго, себе си не учиш? (Рим. 2:21). Като че ли е казал: длъжни ли сме всички да се грижим за другите не зная; а за себе си всички сме длъжни да се грижим непременно. Като странничиствуваш, пази се от празноскитация и сластолюбив бяс; защото странничеството му дава повод да ни изкушава. Добро нещо е безпристрастието, а негова майка е отчуждаването от света. Отдалечилият се от всичко заради Господа не трябва вече да има никаква връзка със света, да не се окаже, че той скита за задоволяване на своите страсти. **Отдалечил се веднаж от света, повече не се докосвай до него: защото страстите**

лесно се връщат отново... монахът непременно, би се изложил на опасност от своите сродници по плът. Бягай като от бич от ония места, които ти създават възможност за падение: когато не виждаме забранения плод, ние не тъй силно го и желаем...

Нека се потрудим да подражаваме на Лота, а не на жена му; защото душата, обръщайки се натам, отдето е излязла, ще се уподоби на сол, изгубила своята сила и ще стане неподвижна като стълб. **Бягай безвъзвратно от Египет; защото сърцата, които са се обърнали към него, не са видели Йерусалим, т. е., земята на безстрастието.** Макар някои, които в началото, заради духовното младенчество, са оставили своите и успели напълно да се очистят, могат с полза да се върнат при тях, с намерението, както са спасили себе си, да спасят и някои от близките си впрочем Мойсей Боговидец, изпратен от самия Бог за спасението на едноплеменния род, **претърпял много беди в Египет, т. е. много скърби в света. По-добре да оскърбим родителите, отколкото Бога, защото Той ни е и създал и спасил; а родителите често погубват своите възлюблени (деца) и ги обричат на вечни мъки.** Странник е оня, който с благочестиво намерение навсякъде пребивава разумно, **като чужденец** **всред чужд народ.** Ние се отделяме от нашите близки от родните места не поради омраза към тях (о, не!), но избягвайки вредата, която можем да получим от тях. Както във всички добри дела, така и в това, наш учител е Сам Христос; защото виждаме, че и Той много пъти е напускал Своите родители по плът. И когато някои казали: „Майка Ти и братята Ти Те търсят“ (Марк. 3:32), нашият благ Господ и Учител веднага показал безстрастна противност към тях, като казал: Моя майка и Мои братя са ония, които изпълняват волята на Моя Отец, „Който е на небесата“ (Мат. 12:49). Нека бъде твой баща оня; който може и желае да се потруди с тебе за сваляне

бремето на твоите грехове; а майка да ти бъде умилението, което може да те умие от сквернотата; брат да ти бъде сътрудникът и съревнителят в стремежа нагоре; като неразделен съжител придобий спомена за смъртта; сърдечните въздишки да бъдат твои любими деца; раб да ти бъде твоето тяло, а приятеля придобивай всред небесните сили, които могат да ти бъдат полезни при раздялата с този живот, ако са твои приятели. Такъв е родът (родството) на ония, които търсят Господа (Пс. 23:5). **Любовта към Бога угасява любовта към родителите; а който казва, че има едната и другата, той се лъже, защото е казано: никой не може да слугува на двама господари** (Мат. 6:24). **Не дойдох, казва Господ, да донеса, мир на земята (Мат. 10:34), т. е., мир между родителите и техните синове и братя, които желаят да Ми служат, но борба и меч, за да отдели боголюбивите от обичащите света — плътските от духовните, — славолубивите от смиrenomъдрите.** Защото Господ се радва на разделението и разлъчването, което става от любов към Него. Пази се, пази се, да не би от пристрастие към Твоите възлюблени роднини, всичко у тебе да се окаже обхванато от води и ти да потънеш в потопа на обичта към света. Не скланяй пред сълзите на родителите и приятелите; в противен случай вечно ще плачеш. Когато роднините те заобикалят като пчели, или по-добре казано, като оси и те оплакват: тогава незабавно обърни своите душевни очи към смъртта и към твоите дела, за да можеш да отблъснеш едната скръб чрез другата...

Отдалечавайки се от света, ние трябва да избираме за живеене места смирени, лишени от поводи за утешение и тщеславие. Ако не сторим това, значи, че действуваме : според своите страсти. Скривай благородството си и не се гордей със своята известност, за да не се окажеш по думи един, а по дела друг. Никой не се е предавал на странничество до такава

степен, както оня велик мъж, който чул думите: **„Излез от твоята земя, от твой род и от дома на баща си.“** (Бит. 12:1) и при това той бил призван в чужда и варварска земя. Понякога Господ силно прославя оногова, който е станал странник по примера на този велик мъж; но макар тази слава да се дава от Бога, добре е да я отклоняваме чрез щита на смирението. Когато бесовете, а и хората ни хвалят за нашето странничество като за велик подвиг, тогава нека помислим за Оногова, Който заради нас слезе на земята като Странник и ще видим, че ние во веки веков не можем да Му се отплатим за това. **Пристрастието към когото и да е от роднините или чужди, е твърде вредно; то може малко по малко да ни привлече към света и съвсем да угаси огъня на нашето умиление. Както не е възможно да гледаме с едното око към небето, а с другото към земята: така не е възможно да не се подложи на душевни бедствия оня, който с мислите и с тялото си не се е отстранил напълно от всички свои роднини и нероднини.** Добрият и благоустроен нрав се придобива с много труд и подвизи, но може в един миг да изгубим това, което сме придобили с много подвизи. Лоши беседи, светски и непристойни, развалят добрите нрави (1 Кор. 15:33). **Който след отричането си от света общува със светски хора, или живее близо до тях, той, без съмнение, или ще хлътне в техните дела и мрежи, или ще оскверни сърцето си с помисъл за тях; или, макар и да не се оскверни, но осъждайки ония, които се оскверняват, и себе си с тях ще оскверни.**"

Из "Лествица" на свети Йоан Лествичник.

Свети
преподобни
Паусий Велики.
Фреска от
Атон,
манастир
Дионисиат.
1547 г.

„Суетната прелест на този свят, тленна и преходна, привлича към себе си хората, жадуващи за нея, и ги кара заради нищожна земна радост да грешат в своите намерения и чувства, и в ума си да се прилепяват към низките страсти, и при това до такава степен, че тези обичащи света хора понякога започват не само да презират обещания им небесен живот, но, уви, да се отвръщат от Самия Творец на истинния живот и повече да се стремят към временните и земни блага, отколкото към бъдещите, доброволно подготвяйки си с това мъчителна и вечна смърт; подобно на това, и вечното съкровище на небесата поражда безкраен стремеж към

себе си у хората, уповаващи се да го достигнат, и насища сърцата им с някаква блажена и неизказана сладост: обещаното ни Небесно Царство кара такива хора да си спомнят за вечното блаженство, за наградата за трудовете и светлото тържество на подвижниците; мисълта за това дотолкова ги подтиква да се стремят към достигането на това Царство, че **те не само започват да презират всичко временно и суетно, но не щадят даже и живота си, желяейки заради Христа, според евангелските думи, да положат душата си за Него, и предпочитат смъртта за Него пред всички земни радости и удоволствия. В такива случаи, когато поради прекратяване на гоненията подвижниците на благочестието не намирали мъченическа смърт, те жадували да я претърпят по друг начин: поемат върху себе си продължителен, но необходим за тях подвиг на умъртвяване на плътта, и при това, разбира се, понасят постоянни страдания: всекидневно постейки и умъртвявайки себе си с многообразни подвизи, те се борят с невидимите бесове, и още в плът непрестанно се самопринуждават да се противят на тези безплътни врагове...”**

02.07 по еретическия, † 19 юни по православния календар - Св. преподобни Паусий Велики

„Като повървели, стигнали до кръстопътя: единият път бил многолюден и водел към Сирия, където трябвало да отидат, а другият - към Йордан, където се виждали манастирите. Посочвайки на Симеон пътя, водещ към Йордан, Иоан казал:

- Ето пътя, който води към живота.

А посочвайки другия - в посока към Сирия, добавил:

- А този път води към гибел. И така, брате, да застанем тук на кръстопътя, да се помолим на Бога, Той да ни научи по кой път трябва да вървим.

И преклонили колене, те започнали горещо да се молят:

- Боже, Който желаеш спасението на целия свят! Яви Своята воля на Твоите раби и ни посочи пътя, по който трябва да

ВЪРВИМ.

След като се молили дълго време, Иоан и Симеон хвърлили жребий и той показал да вървят по пътя, водещ към Иордан. Тогава те се преизпълнили с голяма духовна радост и смирено благодарили на Бога. И в същия час забравили за своите близки - единият за баща си и жена си, другият - за майка си, презрели богатствата си и сметнали за сън всичко привлекателно и услаждащо в този свят...

Иоан казвал на Симеон:

- Не унивай и не отслабвай, възлюбени брате! Защото аз се надявам на Господа, Който ни възроди в днешния ден. А и каква полза имаме от светската суета? Или с какво ще ни помогне богатството в деня на Страшния Съд? Няма ли по-скоро да ни навреди? Както и нашата младост и телесна красота - нима винаги ще бъдат с нас? Няма ли да се изменят от старостта и да погинат от смъртта? А и ние сами не знаем, ще доживеем ли до старост, защото и младежи, недочакали старостта, умират...

На сутринта игуменът се обърна към тях с такива думи:

- Прекрасна и угодна на Бога е вашата любов, която храните към Него, деца! Но трябва внимателно да се пазите, да не я угаси врагът на нашето спасение. Вашият път е добър, но не бива да отслабвате в него, докато не бъдете увенчани. Похвално е вашето намерение, но не бъдете лениви, за да не охладнее духовната топлина в сърцата ви. Добре е, че сте поставили вечното над временното. Разбира се, добро дело е да служим на родителите по плът, но несравнимо по-високо е да служим на небесния Отец. Мили са братята по плът, но много по-спасителни са духовните. Полезни са приятелите, които имате в света, но много по-добре е да придобиете приятели сред светите Божии угодници. Силни са нашите

ходатаи и застъпници пред князете, но все пак не са такива, каквито са ангелите, ходатайстващи за нас пред Бога. Добре е да даваме милостиня на бедните заради Бога, но никое приношение не е толкова благоприятно пред Бога, както да Му предадем изцяло своята душа и воля. Приятна е насладата от този живот, но е нищожна в сравнение с райските наслаждения. Прекрасно и обичано от всички е богатството, но по нищо не може да се сравни с тези съкровища, които “око не е виждало, ухо не е чувало и човеку на ум” не са идвали. Приятна е и красотата на младостта, но е нищо в сравнение с достойнствата на Най-прекрасния от синовете човешки. Прекрасно е да станеш воин на земния цар, но това служение е временно и опасно. А да бъдеш воин на небесния Цар, значи да тържествуваш над цялата вражеска сила.

С такива и подобни на тях наставления се обърнал към тях преподобният игумен и виждайки обилните сълзи, течащи от очите им, казал на Симеон:

- Не жали, не скърби за своята стара майка, защото за твоите трудове Бог ще я утеши по-добре, отколкото самият ти, ако бъдеш край нея. Даже и да бъдеш неотстъпно до нея, навярно няма да знаеш - ти ли ще я погребеш, или тя тебе. И ти би умрял, без да угодиш на Бога, без да имаш нищо, което да те избави от бъдещите мъки след смъртта: защото нито майчините сълзи, нито бащината любов, нито богатството и славата, нито брачният съюз, нито любовта към децата не ще могат да умолят страшния Съдия, а само добродетелният живот, подвизите и трудовете, извършени заради Бога.

След това се обърнал към Иоан и казал:

- И на тебе, чедо, да не влага врагът такива мисли в ума ти, че да започнеш да разсъждаваш: без мене кой ще се грижи за престарелия ми баща и кой ще го храни? Кой ще утеши риданието на съпругата ми? В действителност, ако вие ги

бяхте предоставили единствено на Бога, сами бяхте отишли да работите на друг, то с право бихте се съкрушавали за тях. А **тъй като Един е Бог, на Когото сте поверили родителите си и от любов към Когото сте ги оставили, то трябва да знаете, че Той Сам ще промисли за тях. Помислете и за това, че когато сте били в света и сте се трудили за временния живот, Господнята благост се е грижела за вас и щедро е изпълвала дома ви; толкова повече Господ ще се погрижи за вашите домове сега, когато сте дошли да се трудите за Него с цялото си сърце, желаейки съвършено да Му благоугодите.** Спомнете си, деца, отговора на Господа на желаещия да върви след Него и казалия: “Господи, позволи ми първом да отида и погребя баща си”. И Господ му казал: “върви след Мене, и остави мъртвите да погребат своите мъртвци”. Така и вие с непреклонна воля и твърдо сърце вървете след **Христа**. Защото, ако земният и смъртен цар ви повика при себе си, за да му служите в слава и чест, желаейки да ви направи свои постелници или съветници, нима вие не бихте пренебрегнали домашните си и не бихте отишли бързо при царя, за да му служите в слава и чест и да се наслаждавате от виждането му и милостта му? И това бихте направили за краткото време, през което той поиска да ви почете пред своите велможи.

Иоан и Симеон отговорили:

- Наистина е така, отче.

И игуменът продължил:

- С още по-голяма решимост и усърдие, деца, трябва да се отзовем на небесния Цар, призоваващ ни към чест, с която не може да се сравни, нито да се уподоби никоя светска почест, дори и най-високата. Ние трябва да послушаме Бога,

призоваващ ни към Себе Си, помнейки Неговата любов към нас, заради която Той не пощадил и Своя Единороден Син, но Го предал на кървава смърт заради нас, за да ни направи Свои синове; и ако ние пролеем и всичката си кръв, то и тогава не бихме въздали по достойнство в сравнение с явената от Него благост и любов, защото не можем да сравняваме царската кръв и кръвта на робите...

Старецът, виждайки взаимната им грижа един за друг и знаейки от опит, че Бог не посрамва и не отхвърля прибягващите към Него с цялата си душа и с твърда вяра, без да се бави повече, ги въвел в църквата и ги постригал в началния монашески образ...

игуменът, като разбрал, че братята са им говорили за светия ангелски образ, казал:

- Добре са ви обяснили отците: защото утре сутринта искаме да ви облечем в съвършения чин на ангелския образ, който ще ви освободи от извършените в света прегрешения, подобно на второ кръщение.

Иоан и Симеон не знаели какво е това съвършен чин на ангелския образ. И игуменът заповядал да извикат брата, когото миналата неделя постригал в този съвършен чин, за него още не били минали седем дни оттогава, така че братът носел постоянно, според манастирския устав, всички одежди на светия чин. Когато този брат дошъл, Иоан и Симеон, като го видели, паднали в нозете на игумена и го молели веднага, още вечерта, да ги облече в този чин.

- Ние, хората - казвали те, - не знаем дали ще преживеем тази нощ и ще видим ли утрото, и изведнъж ще си отидем от този живот, неполучили такъв венец, радост и слава, в каквито виждаме този брат...

Когато настъпил възкресният ден, игуменът извършил над тях този свят чин и двамата видели един на друг венци, сияещи над главите им, и през нощта виждали лицата един на друг ясно, както през деня: и душата им се изпълнила с такава радост, че не искали да вкусят нито храна, нито питие.

Два дни след приемането на съвършения чин им се случило да срещнат същия, видян в слава, брат, облечен във вретище и изпълняващ манастирско послушание - те не видели над него предишната слава и венец и се удивили. Симеон казал на Йоан:

- Повярвай ми, брате, че след като минат седем дни, и ние няма да виждаме един над друг блестящия венец и сияние, както сега.

Йоан попитал:

- И така, какво още искаш за себе си, брате?

- Послушай ме - отговорил Симеон, - аз искам ние, **както излязохме от света, така да излезем и оттук на още побезмълвно пустинно житие; защото оттогава, откакто честният игумен ни облече в този свят образ, в сърцето ми се разгоря някакво чудно желание, и душата ми не иска да вижда никого, нито да говори, нито да слуша нечий глас, но желае да остане в пълно уединение и дълбоко мълчание.**

- Какво ще ядем, живеейки в пустинята? - възразил Йоан.

Симеон отговорил:

- А какво ядат другите пустинножители, за които сме слушали от устата на поучаващия ни игумен? Хранещият тях ще храни и нас, и мисля, че игуменът много ни говореше за пустинниците от желание и ние да изберем това жителство.

Иоан отново възразил:

- Но ние още не сме се научили да пеем псалми по манастирския устав.

- Спасилият угодилите Му преди Давид - успокоил го Симеон, - ще спаси и нас, и както Той е научил да пее псалми Давид, който пасял овцете в пустинята, така ще научи и нас. Не ми се противи, брате, но както заедно се посветихме на Бога, така и заедно да се потрудим за Него.

Иоан се съгласил и казал:

- Както ти искаш, така и ще направим; но как ще излезем от манастира, когато вратите през нощта се затварят?

Симеон отговорил:

- Отворилият ни през деня, ще ни отвори и през нощта.

Когато те се съгласили и взели решение и когато настъпила нощта, игуменът видял в съня си един почтен мъж, свят на вид, отварящ манастирските врати с думите:

- Излезте, Христови овци, на своето пасище.

Той веднага станал, побързал към вратите и ги намерил отворени, и мислейки, че Иоан и Симеон вече са излезли, седнал печален, въздишал и мислел:

- Не бях достоен да получа молитвите на моите отци, защото не аз, а те бяха отци и учители. О, какви скъпоценни камъни лежат на земята, виждани от много, но не и ценени от много!

Когато игуменът така размислял в себе си и се съкрушавал, ето, Христовите раби излезли от своята келия и тръгнали към вратите, за да напуснат манастира. И игуменът видял вървящите пред тях прекрасни юноши с ярко горящи свещи. Иоан и Симеон не виждали тези юноши, но забелязвайки

отворените врати, много се зарадвали, че не са се лишили от надеждата си. Когато видели стареца до вратите, се изплашили и поискали да се върнат, без да се досещат, че това е игуменът. Игуменът ги повикал при себе си с думите:

- Не бойте се, чеда, вървете в името Господне!

След това отново се обърнал към тях:

- Пазете се, чеда защото вие излизате на страшна бран, но не се бойте! Силен е Бог и няма да ви изпрати изкушения свръх силите ви. Подвизавайте се, деца, и да не бъдете победени от врага; стойте мъжествено, имайки за броня светия монашески чин на ангелския образ. Но помнете Казалия: “никой, който е сложил ръката си върху ралото и погледва назад, не е годен за царството Божие”. Не бъдете лениви и унили, започвайки този път Господен, за да се изпълни и за вас притчата за започналия да строи кула: “почна да строи, и не можа да доизкара”. **Бъдете мъжествени, деца, знайте колко нищожна е борбата и колко велик е венецът, колко кратък е трудът и вечна - почивката...**

След това Йоан се обърнал към Симеон:

- Какво ще правим сега, брате? Накъде ще отидем?

Симеон отговорил:

- Да тръгнем надясно, защото всичко, което е дясно, е добро.

И тръгнали надясно; и това било по Божий промисъл: Господ не оставя Своите раби. Като изминали значително разстояние, те наближили Мъртво море и близо до морето край река Йордан, вливаща се в него, намерили удобно място и келия, в която живял един пустинник, преставил се в Господа няколко дни преди това; тук имало и неголеми съдове, и градина с

насадени зеленчуци, с които се хранел преставилият се старец. Като видели това, Христовите раби се зарадвали така, както се радва намерилият богато съкровище, благодарили на Бога и се поселили да живеят там. Не след дълго врагът на нашите души, дяволът, не можейки да понесе богоугодния живот на Христовите раби, започнал война против тях, влагайки в Йоан спомени за жена му и баща му, а в Симеон - любов към майка му. А те, когато се видели печални, веднага си казали един на друг:

- Стани, брате, да се помолим заедно на нашия Владика Иисус Христос да ни запази от вражеските козни по молитвите на светия наш старец Никон.

И когато се молели, при тях скоро идвала Божията помощ, ограждаща ги от вражеските козни. Понякога изкушителят влагал в тях желание да опитат месо и да пият вино; понякога им показвал насън родителите и близките: или безутешно скърбящи за тях, или пируващи; или им навявал униение и леност, или, мислейки да ги ужаси с привидения, отново им внушавал мисълта да се върнат в манастира под предлог, че пустинножителството е непоносимо за тях. И по най-различни начини многоглавата змия се опитвала да прекъсне праведния живот на тези похвални подвижници. А те, помнейки своите обети и светлите венци, които в началото видели един над друг, както и наставленията и сълзите на своя старец, преуспявали в служене на Господа и се утешавали, често усещайки в сърцата си някаква духовна сладост. След мъжествено противене на вражеските изкушения, насън им се явявал преподобният Никон, ту увещавайки ги, ту молейки се за тях на Бога, ту учейки ги на псалми и молитви. И като се събуждали, те помнели наяве това, което са научили от него в съня, и изпитвали голяма радост...

оттогава не знаели никаква скръб, единият - за баща си и

жена си, а другият - за майка си; но имали една-единствена грижа - денем и нощем да славословят Бога. Това за тях бил неизморителен труд и грижа без печал - постоянно да извършват молитви, и след немного време станали достойни съсъди на Светия Дух и се удостоили със съзерцаването на божествени откровения. Понякога живеели отделно един от друг, но недалече, на разстояние, не по-голямо от хвърлей камък. И ако единият от тях бил нападан от вражеска мисъл, смущаваният начаса прибягвал към другия: защото те откривали мислите си един на друг и молейки се заедно, прогонвали вражеските нападения...

Иоан разбрал, че внушението на неговия брат е от Бога - да излезе от пустинята и да отиде в света, и повече не му възразявал. Съкрушавайки се за раздялата си с брата, той му казал:

- Внимавай, възлюбени Симеоне, светът да не разпилее събраното в пустинята, и след като си преуспял, благодарение на мълчанието, да не ти навреди светската мълва; да не погуби сънят твоите всенощни бодърствания и светските утехи да не разсеят монашеското съзерцание. Пази се видът на жените, от които Бог те е запазил до ден-днешен, да не погуби целомъдрието ти, и страстта към събиране на имущество да не ограби пустинническата ти нестяжателност - постите ти да не се погубят от вкусването на многообразни ястия и плачът ти да не се унищожи от смеха, а молитвата - от леността. Дори и да си получил, възлюбени, от Бога такава сила, че да можеш без вреда за спасението си да пребиваваш в света, сред хората, все пак внимателно пази сърцето си от това, което ще вършиш пред хората тялом; в това да не взема участие твоята воля, да не се докосва душата ти до това, до което се докосва ръката, и сърцето ти да не изпитва удоволствие от това, което ще вкухва устата, и вътрешният ти покой да не се смущава заедно с излизането на нозете, и всичко, извършвано външно, да не се

усеща вътре в тебе, и умът ти да се запази безметежен. Аз се радвам за твоето спасение, само се моли на Бога да не ни раздели един от друг в бъдещия век...

Нека никой не се съблазнява, четейки за някои странни и предизвикващи смях действия, които свети Симеон вършел, преструвайки се на безумен, надсмивайки се над пустия и горделив свят, но всеки да размисли над апостолските думи: “ако някой от вас мисли, че е мъдър на тоя свят, нека стане безумен, за да бъде мъдър”. И още: “Ние сме безумни зарад Христа: защото онова, що е безумно у Бога, е по-мъдро от хората” ...

и между простите хора, живеещи в селата и обработващи земята, водещи живот в незлобие и правота на сърцето, които никого не обиждат, не притесняват, но изкарват хляба си от труда на ръцете си, с пот на чело, има много велики светци: защото съм ги виждал, когато идват в града и се причастяват с Тялото и Кръвта Христови, да сияят, подобно на чисто злато. “

03.08 по еретическия, † 21 юли по църковния календар - Св. преподобни Симеон, юродив заради Христа. Св. преподобни Йоан

{{_LINK1_}}